



Opis produktu finalnego projektu innowacyjnego testującego

Temat innowacyjny: wzmocnienie trwałości podmiotów ekonomii społecznej na obszarze powiatu plockiego poprzez innowacyjne formy instytucjonalne, wsparcie trójsektorowe, podniesienie poziomu świadomości odnośnie korzyści płynących sektora ekonomii społecznej, wzmocnienie zaangażowania sektora biznesu, publicznego i obywatelskiego, jak również włączenie nowych rozwiązań instytucjonalnych do głównego nurtu polityk lokalnych.

Nazwa projektodawcy: Stowarzyszenie Centrum Wspierania Aktywności Lokalnej CAL w Warszawie.

Tytuł projektu: „Innowacje- przedsiębiorczość- rozwój”

Numer umowy : POKL 07.02.02-14-044/10-00

I. Nazwa produktu finalnego

Model flexi działania trzysektorowej Spółdzielni Socjalnej Osób Prawnych realizującej działania w obszarze usług środowiskowych.

II. Elementy składające się na produkt finalny

Produktem finalnym jest – model działania trzysektorowej spółdzielni socjalnej osób prawnych, składający się z następujących elementów:

- opis produktu,
- projekt statutu spółdzielni socjalnej osób prawnych - aktu prawnego regulującego zadania, strukturę organizacyjną i sposób działania spółdzielni socjalnej osób prawnych,
- projekt uchwały jednostki samorządu terytorialnego w sprawie wyrażenia zgody i przystąpienia do spółdzielni – aktu prawnego jednostki samorządu terytorialnego niezbędnego do wystąpienia jst w charakterze członka założyciela spółdzielni,
- instrukcja stosowania produktu finalnego - opisująca kolejne kroki postępowania przy tworzeniu spółdzielni socjalnej osób prawnych (etap działań przygotowawczych i etap tworzenia).

III. Problem, na który odpowiada innowacja

Utworzenie Spółdzielni Socjalnej Osób Prawnych realizującej działania w obszarze usług środowiskowych, daje możliwość skutecznego rozwiązywania problemów społecznych, poprzez współpracę międzysektorową przy jednoczesnym stworzeniu miejsc pracy dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Działanie jakim jest utworzenie spółdzielni socjalnej osób prawnych ma charakter :

- instytucjonalny – współpraca jednostek samorządu terytorialnego, organizacji pozarządowych oraz kościelnych osób prawnych,



- społeczny- tworzenie lokalnych miejsc pracy dla osób o niskich kwalifikacjach i niskiej zatrudnialności, osób wykluczonych społecznie oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym, umożliwiając ich integrację społeczną i zawodową,
- gospodarczy – prowadzenie działalności gospodarczej odpowiadającej na realne potrzeby lokalnej społeczności, jak i lokalnych instytucji.

Utworzona spółdzielnia socjalna osób prawnych jest podmiotem utworzonym na aktualne potrzeby rynku lokalnego. Ze względu na różnorodność poszczególnych członków wchodzących w skład spółdzielni (jednostki samorządu terytorialnego, organizacja pozarządowa i parafia rzymskokatolicka), zakres potencjalnych usług świadczonych przez powstały podmiot ekonomii społecznej jest szeroki (usługi komunalne, usługi społeczne, usługi edukacyjne, usługi turystyczne). Umożliwia podjęcie skutecznych działań w obszarze gospodarki wolno- rynkowej, jak również w obszarze realizacji zadań samorządów. Przewagą nowo utworzonej spółdzielni jest świadomość nieprzerwanej współpracy pomiędzy poszczególnymi jednostkami, która realnie zwiększy konkurencyjność przedsięwzięcia. Powstała spółdzielnia z uwagi na włączenie jej w realne lokalne potrzeby będzie miała charakter trwałego miejsca pracy przy stosunkowo niewielkich nakładach dotyczących jej utworzenia. O trwałości produktu może decydować zainteresowanie ze strony samorządu, jak również to iż samorząd jako jeden z członków założycieli ma wpływ na działania podejmowane przez spółdzielnię.

Problemy z jakimi zmierza się innowacyjne rozwiązanie jakim jest spółdzielnia socjalna osób prawnych to:

- rosnąca liczba osób bezrobotnych i długotrwale bezrobotnych na terenach wiejskich,
- niewystarczające i rozproszone wsparcie poszczególnych grup osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym i zawodowym,
- zbyt mała rola osób niepełnosprawnych na rynku pracy,
- słabe zorganizowanie środowiska osób niepełnosprawnych (lub innych grup wykluczonych),
- niestabilność poszczególnych przedsięwzięć dla osób wykluczonych (Centrum Integracji Społecznej, Klub Integracji Społecznej, Warsztaty Terapii Zajęciowej, Środowiskowe Domy Samopomocy, spółdzielnie socjalne osób fizycznych) spowodowana źródłem finansowania oraz zmieniającymi się przepisami prawnymi.

Dlatego też, w spółdzielni socjalnej osób prawnych zatrudnienie otrzymają osoby o najniższej zatrudnialności, mające problem z mobilnością, podnoszeniem kompetencji i utrzymaniem stałego zatrudnienia, mające problemy z wejściem lub powrotem na rynek pracy.

Takie rozwiązanie obniża koszty pomocy społecznej, posiadając możliwości absorpcyjne do zaangażowania (zatrudnienia) okresowo nawet do kilkudziesięciu osób, bez potrzeby finansowania kosztownych działań aktywizacyjnych, jak również wypłaty świadczeń z pomocy społecznej.

Utworzenie trzysektorowej spółdzielni socjalnej daje możliwość wpływu na tworzenie sieci współpracy pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie poszczególnych



usług oraz pomiędzy podmiotami różnej branży występującymi na ich terenach, co nie występowało wcale lub występowało w nieznacznym stopniu.

Korzyści wynikające z wprowadzenia produktu to: spadek bezrobocia, polepszenie wizerunku społecznego osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, zmniejszenie wydatków na pomoc społeczną, stworzenie grupy produktów i usług odpowiadających na aktualne potrzeby lokalnego rynku, tworzenie sieci współpracy.

IV. Użytkownicy, którzy mogą zastosować innowację

Krąg odbiorców, którzy mogą zastosować innowację jest szeroki. Co do zasady nie ma ograniczeń zawężających potencjalnych użytkowników. Aczkolwiek podstawową grupą odbiorczą są jednostki samorządowe, organizacje pozarządowe, kościelne osoby prawne oraz osoby zagrożone wykluczeniem społecznym zainteresowane bezpośrednio zmianą aktualnej sytuacji życiowej. Grupą dodatkową, która może współuczestniczyć w realizacji celów spółdzielni socjalnej osób prawnych są: uczelnie państwowe i prywatne, Powiatowe Urzędy Pracy, Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie, przedsiębiorstwa prywatne, instytucje szkoleniowe. Wykorzystanie innowacji przez szersze grono użytkowników znacznie poszerzy skuteczność produktu finalnego, co zaprocentuje efektywnością oraz trwałością.

V. Działania / nakłady / zmiany konieczne do zastosowania/wdrożenia innowacji

Przy wdrożeniu produktu jakim jest spółdzielnia socjalna osób prawnych konieczne jest wyrażenie chęci wystąpienia w charakterze członka założyciela spółdzielni przez co najmniej dwie osoby prawne, podjęcia uchwał na poziomie lokalnym przez samorządy a także przez organizacje pozarządowe w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie i przystąpienie do Spółdzielni Socjalnej Osób Prawnych. Trzeba pamiętać o tym, że jeżeli członkami założycielami będzie większa ilość jednostek samorządu terytorialnego podjęcie uchwał przez te jednostki może być rozciągnięte w czasie, ze względu na specyfikę organizacji pracy samorządu (zwołanie komisji i sesji rady gminy).

Modelowym rozwiązaniem będzie przystąpienie do takiej spółdzielni osób prawnych jak: jednostka samorządu terytorialnego, organizacja pozarządowa, kościelna osoba prawna.

Następnym etapem tworzenia spółdzielni jest zgromadzenie członków założycieli i podjęcie na nim uchwał w sprawie: powołania spółdzielni socjalnej osób prawnych, przyjęcia statutu spółdzielni, określenia liczby członków rady nadzorczej (jeżeli statut przewiduje jej istnienie), powołania członków rady nadzorczej, która to z kolei podejmuje uchwałę w sprawie określenia liczby członków zarządu, a także w sprawie wyboru członków zarządu.

Kolejnym etapem jest złożenie dokumentacji rejestracyjnej spółdzielni do Krajowego Rejestru Sądowego.

Można zakładać, iż na realizację wymienionych powyżej działań w zakresie tworzenia spółdzielni socjalnej osób prawnych w takiej modelowej formie potrzeba jest ok. 3 miesięcy (uchwały jest i ngo, zgromadzenie członków założycieli, wybór zarządu, złożenie dokumentacji rejestracyjnej). Zakłada się również, iż procedura rejestracyjna w Krajowym Rejestrze Sądowym nie powinna przekroczyć 3 miesięcy.



Koniecznością jest jednak, aby przygotowanie spółdzielni socjalnej osób prawnych zostało poprzedzone działaniami animacyjnymi i edukacyjnymi przygotowującymi partnerów do wspólnej dyskusji, wskazującej potrzebę wspólnego działania, wykazania zysków i korzyści z takiego działania dla wszystkich stron, oraz zasad kooperacji i tworzenia nowego podmiotu (spotkania panelowe, debaty, udział w wizytach studyjnych, seminariach, praca animatorów ekonomii społecznej itp.). Działania animacyjne i edukacyjne mają ogromne znaczenie i z całą pewnością można stwierdzić, że mają one wpływ na sam proces tworzenia spółdzielni, jak również na to czy w ogóle dojdzie do jej utworzenia.

Istotną sprawą jest siedziba spółdzielni socjalnej osób prawnych. Idealnym rozwiązaniem (choćby w początkowej fazie funkcjonowania spółdzielni) jest użyczenie na potrzeby spółdzielni lokalu znajdującego się w zasobach np. jednostki samorządu terytorialnego. Taka sytuacja bezwzględnie wpłynie na zmniejszenie kosztów utrzymania spółdzielni. Z biegiem czasu, przy wypracowaniu zysków spółdzielnia może pozyskać własną bazę lokalową.

W związku z tym, iż celem nadrzędnym stworzenia spółdzielni osób prawnych jest aktywizacja zawodowa (z szczególnym uwzględnieniem osób tzw. wykluczonych), aktywizacja gospodarcza i wsparcie sektorów powiązanych na obszarze funkcjonowania poszczególnych członków przystępujących do spółdzielni, zakłada się stworzenie spółdzielni osób prawnych o szerokim spektrum oferowanych usług środowiskowych (obszar usług społecznych, usług komunalnych, usług edukacyjnych, usług turystycznych).

Ze względu na istniejące na terenie gmin zapotrzebowania podmiotów prywatnych, instytucji państwowych oraz samorządowych można planować usługi typu:

- usługi społeczne (np. Centrum Integracji Społecznej, Zakład Aktywizacji Zawodowej, Środowiskowy Dom Samopomocy, Warsztaty Terapii Zajęciowej, dom pomocy społecznej, usługi opiekuńcze, grupy samopomocy i inne),
- usługi polegające na utrzymaniu, rewaloryzacji i projektowaniu wraz z realizacją w zakresie terenów zielonych, w zakresie utrzymania terenów zielonych planuje się także prace w liniach rozgraniczających dróg publicznych (drogi gminne, powiatowe, etc.) oraz na terenach podmiotów będących w zarządzie instytucji państwowych (m.in. parki publiczne, tereny szkół),
- usługi produkcyjne, jako pierwszy etap planuje się wprowadzenia procesu produkcyjnego polegającego na produkcji folii służącej do opakowań, w następnych etapach, w przypadku osiągnięcia pozytywnego wyniku ekonomicznego, planuje się rozszerzenie produkcji o produkty związane z wykorzystaniem żywic epoksydowych oraz pochodnych polikarbonu, m.in. dla celów wykorzystania w nośnikach reklamowych (banery, szyldy, etc.)
- usługi polegające na wykonywaniu szeregu prac agrotechnicznych, m.in. przywracanie do używalności terenów publicznych oraz terenów przeznaczonych pod uprawy i zalesienie, poprzez stosowanie chemicznych środków chwastobójczych lub zabiegów mechanicznych, za pomocą wyspecjalizowanego sprzętu.
- usługi polegające na odsnieżaniu oraz urządzaniu miejsc odstawczych śniegu dla podmiotów indywidualnych oraz instytucji państwowych, także w zakresie dróg publicznych.
- usługi z zakresu turystyki i usług okołoturystycznych,



- usługi edukacyjne (szkolenia, wizyty studyjne, staże dla studentów pozwalające na sprzedaż marki, stymulujące do podnoszenia jakości usług, zmianę postaw, zwiększenie doświadczenia zawodowego).

Osoby prawne po założeniu spółdzielni socjalnej zobowiązane są do zatrudnienia co najmniej 5 osób spośród grup zagrożonych wykluczeniem społecznym (art. 4 ust. 1 ustawy o spółdzielniach socjalnych) w terminie 6 miesięcy od zarejestrowania spółdzielni w Krajowym Rejestrze Sądowym. Po 12 m-cach nieprzerwanego zatrudnienia osoby te mogą nabyć członkostwo w spółdzielni socjalnej.

Ze względu na konieczność w niektórych w/w planowanych usługach, posiadania specjalistycznych szkoleń lub odbycia specjalistycznych kursów wraz z rygiorem posiadania uprawnień planuje się przeprowadzić aktywizację zawodową, począwszy od skierowania danego pracownika na specjalistyczne szkolenie/kurs. W tej fazie przygotowania pracownika do pełnienia funkcji na danym stanowisku planuje się wykorzystanie zasobów gmin w zakresie kształcenia zawodowego, w przypadku gdyby te zasoby nie były wystarczające planuje się wykorzystanie ośrodków kształcenia zawodowego.

W związku z różnorodnością wykonywania w/w usług oprócz zapewnienia wyspecjalizowanego potencjału pracowniczego przewiduje się nabycie przez spółdzielnie specjalistycznego sprzętu, m.in.:

- linii produkcyjnej do produktów z tworzy sztucznych, służącej do produkcji folii i opakowań foliowych
- sprzętu agrotechnicznego w postaci, kosiarek ręcznych, kosiarek nie samobieżnych spalinowych, kosiarki samobieżnej spalinowej, kosiarki talerzowej przyłączanej do ciągnika mechanicznego
- szeregu środków ochrony indywidualnej, m.in. ubrań roboczych, rękawic, kasków ochronnych, etc.
- ciągnika i samochodu do przewozu towarów,
- innych niezbędnych do wykonywania prac, w zależności od rodzaju podjętej działalności gospodarczej.

Oprócz wymienionych powyżej kosztów, niezbędne jest również wyposażenie spółdzielni w sprzęt biurowy, komputerowy, jak również zabezpieczenie środków finansowych na koszty administracyjne.

Na zmniejszenie kosztów powstania i utrzymania spółdzielni może wpłynąć zakup sprzętu używanego.

Rozwój spółdzielni i wykonywanie planowanych zadań powinno być wieloetapowe. Należy postępować stopniowo. W pierwszej kolejności zakłada się wykonywanie usług z obszaru usług komunalnych (usługi porządkowe, pielęgnacja terenów zielonych itp.) i jednocześnie usług turystycznych („broker usług turystycznych”) a następnie sukcesywne poszerzanie usług odpowiadając na potrzeby środowiska lokalnego.

Utworzenie spółdzielni nie wymaga zgody instytucji trzecich. Natomiast istotny jest udział instytucji trzecich niezbędny jest przy sfinansowaniu kosztów utworzenia spółdzielni, Powiatowy Urząd Pracy, jak również projektodawca wyłoniony w konkursie Poddziałania 7.2.2. Priorytetu VII Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.



VI. Dostępność produktu finalnego dla jego przyszłych użytkowników

Dostępność produktu finalnego nie będzie w żaden sposób ograniczona. Przewiduje się swobodny przepływ informacji pomiędzy współczłonkami organizacji (jeden z podstawowych filarów współpracy), a także pomiędzy podmiotami kooperującymi. Promocja spółdzielni rozpocznie się od podjęcia inicjatyw podmiotów członkowskich, w postaci zaangażowania lokalnych grup społecznych z danego terenu. Podstawowymi działaniami promującymi nowy produkt będą ogłoszenia w prasie lokalnej, stronach internetowych poszczególnych członków oraz na stronie spółdzielni, a także w kontaktach bezpośrednich (różnego rodzaju spotkania, wizyty studyjne).

VII. Zmiany w zakresie strategii upowszechniania

W kolejnym etapie realizacji projektu nie przewiduje się istotnych zmian w strategii upowszechniania produktu finalnego w stosunku do założeń przyjętych w strategii wdrażania projektu. W ramach realizacji zakłada się promowanie powstałego produktu finalnego na forum samorządowym, przekazywaną drogą bezpośrednią oraz za pomocą np. filmu promującego powstawanie trzysektorowej spółdzielni socjalnej osób prawnych, mającego na celu przekonanie szczególnie samorządu do włączenia się w działania mające na celu powstanie podmiotów ekonomii społecznej.

VIII. Zmiany w zakresie strategii włączania do głównego nurtu polityki

Ze względu na specyfikę produktu finalnego działania wdrażające pogłównego nurtu polityki są tożsame z działaniami upowszechniającymi. Nie przewiduje się istotnych zmian w stosunku do strategii wdrażania projektu poza reakcją na działania wynikające z zaistniałych nowopowstałych czynników nie przewidzianych w strategii np: przesunięcie procesu utworzenia spółdzielni spowodowane specyfiką pracy samorządu –komisje rady gminy, sesje rady gminy, proces podejmowania uchwał).

IX. Załączniki

1. Projekt statutu spółdzielni socjalnej osób prawnych
2. Projekt uchwały jst w sprawie wyrażenia zgody i przystąpienia do spółdzielni.
3. Instrukcja stosowania produktu finalnego

.....
Imię, nazwisko, funkcja i podpis osoby/-ów składającej/-ych opis

W przypadku projektów realizowanych w partnerstwie (nie dotyczy partnerstwa ponadnarodowego) podpisy pod opisem składają przedstawiciele wszystkich instytucji partnerskich.